

EĞİTİM İÇERİKLİ FİLMLERDEKİ YÖNETİCİLERİN DUYGU YÖNETİMİ

Sınıf Öğretmeni, Asiye TOPTAŞ,
Milli Eğitim Bakanlığı,
asiyetoptas09@gmail.com,
ORCID: 0000-0001-6708-9968

Dr. Öğr. Üyesi, Mehmet ULUTAŞ,
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
mehmet.ulutas@adu.edu.tr,
ORCID: 0000-0002-6539-2039

Özet

Bu araştırmanın amacı, yöneticilerin duygu yönetimi becerisinin eğitim ortamları üzerindeki etkisini göstermektir. Bu amaçla Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'nün, eğitimcilere önerdiği 50 film izlenmiştir. Belgeseller dışındaki 45 filmde yöneticinin yer aldığı tespit edilmiştir. Filmlerde yöneticilerin yer aldığı saniyeler tabloda belirtilmiştir. Araştırma, nitel araştırma olup doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Filmler, amaçlı örnekleme tekniklerinden ölçüt örnekleme ve maksimum çeşitlilik örnekleme tekniğiyle belirlenmiştir. Yöneticilerin duygu yönetimini en iyi gözlemlenebileceği, yöneticinin en çok yer aldığı 3 film belirlenmiştir. Filmlerin farklı yıllar ve ülkelerden olmasına dikkat edilmiştir. Söz konusu karakterlerin duygu yönetimine bakılırken; ses tonu, kurduğu cümleler, beden dili ve mimiklerine dikkat edilmiştir. Filmler, alıntılar ve fotoğraflar alınarak yorumlanmıştır. Duygu yönetiminin alt boyutları olan; öz denetim, öz bilinç, empati, iletişim, sosyal becerilere bakılarak yapılan analiz sonucunda; duygularını yönetebilen yöneticilerin olduğu okullarda okul başarısının arttığı görülmüştür. Araştırmanın sonuçlarından hareketle duygu yönetimi için eğitimlerin ve duyguların rahatça ifade edebileceği okul dışı gezilerin düzenlenmesi önerilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Duygu yönetimi, eğitim içerikli filmler, okul yöneticileri.

EMOTION MANAGEMENT OF DIRECTORS IN EDUCATIONAL MOVIES

Abstract

The purpose of this research is to show the effect of the emotion management skills of administrators on educational environments. For this purpose, 50 films recommended by the "Ministry of National Education, General Directorate of Teacher Training and Development" were watched. It was determined that 35 of 45 films excluding documentaries were directed. The scenes with the directors in the movies are indicated the table in time. The research is qualitative research and document analysis method was used. The films were determined by the criterion sampling and maximum variation sampling technique, which are among the purposive sampling techniques. The 3 films in which the emotion management of the managers can be observed best, and where the manager is passed the most, have been determined. Attention was paid to the fact that the films took place in different years and were from different countries. When looking at the emotion management of the characters; attention was paid to tone of voice, sentences, body language and facial expressions. Films were interpreted according to quotes and photographs. Sub-fields of emotion management; Analysis was made by looking at self-control, self-awareness, empathy, communication and social skills. The result of this analysis; It has been observed that school success increases in schools where there are administrators who can manage their emotions. If we evaluate according to the results of the research; trainings for emotion management, out-of-school trips can be organized where emotions can be expressed comfortably.

Key Words: Emotion management, educational films, school administrators.

GİRİŞ

Okullarda yönetimden sorumlu olan kişiler okul müdürü ve yardımcılardır. Okulun yönetimden sorumlu olan bu kişiler lider konumundadır. Yenilikleri ve teknolojiyi takip etmekte ve okulun gelişimi için okulun amaçları doğrultusunda zamanını ve imkânlarını doğru bir şekilde kullanmaktadır. Aynı zamanda okulun denetiminden sorumlu olmakta ve tespit ettiği bir sorun var ise onun giderilmesi için de uğraşmaktadır. Yöneticinin yönetim ve denetim dışında da farklı yeterliliklere sahip olması gerekmektedir. Bu noktada duygu yönetimi öne çıkmaktadır. Yöneticinin, çevresi ve çalışanlarıyla iyi iletişim kuran, motivasyonu sağlayan, sorumluluklarını bilen, duygularını kontrol edebilen, karşısındakinin de duygularını anlayan, çatışmaları yönetebilen, güvenilir bir lider konumunda olması örgütün başarısı için önemlidir.

Sosyal bir varlık olan insan, tüm ihtiyaçlarını tek başına karşılayamayacak olduğundan, başkalarıyla bir araya gelerek sosyalleşme zorunluluğu hissetmektedir. Bu bakımdan iyi ilişkiler kurarak çevreyle uyumlu yaşamak zorundadır. İnsanların sağlıklı, huzurlu hayat sürdürebilmeleri için duygularını yönetebilmesi gerekmektedir. Etkili bir duygu yönetimi için öncelikle bireyin kendinin farkına varması ve duygusal yeterliliklerinin olması gerekmektedir (Tetik ve Akkaya, 2018: 100, 102).

Duygu yönetimi; kişinin duygularını tanıyıp ifade edebilmesi, onları yönetebilmesini içine alan bir süreçtir. Günümüzde önem kazanmaya başlamıştır. Önceleri klasik yönetim anlayışıyla eğitim sisteminin sorunları çözüldükçe duygular ihmal edilmekteydi. Oysa akıl ve duyguyu birbirinden ayrı düşünmemek gerekmektedir. Günümüzde ise yöneticilerin özellikleri arasına, kendisinin ve örgüttekilerin duygularının farkında olma ve örgüt yararını için kullanabilme gibi özellikler de eklenmiştir (Söğüt, 2018:6).

İş yaşamında başarılı olmak için duyguları işe karıştırmamak gerektiği dile getirilmektedir. Oysa duygular göz ardı edilse de aslında iş yaşamının bir parçasıdır. Yaratıcılığı artırması, motivasyon ve iş birliği sağlaması gibi iş yaşamına birçok katkısı mevcuttur. Tam tersi duygulara yer verilmediğinde yaşanması zor bir dünya oluşmaktadır (Yaylacı, 2006: 14).

Duygularını yönetme becerisine sahip olmayanlar hem kendisine hem de çevresine zarar vermektedir. Tam tersi durumda ise çevresiyle iletişimi iyi olan, her alanda başarılı bireyler olmaktadır. Bu nedenle bütün örgütlerde çoğunlukla duygularını tanıyan ve kontrol edebilen insanlarla çalışmak istenmektedir. Duygularını kontrol edebilen insanların daha uyumlu olduğu düşünülmektedir (İşeri, 2019: 44).

Örgütlerde bireyin karar almasında etkili olan ve davranışlarına yön veren duygular önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle yönetim için de duyguları yönetebilmek önem arz etmekte ve yöneticiden beklenen beceriler arasında olmaktadır. Duyguları yönetme düzeyi çalışanların performansını etkilemektedir (Güngör, 2019:4).

Kendini tanıyan, duygularını fark eden birey, öz bilinç sahibi bireydir. Kendini tanıyan bireylerin yaşamda daha başarılı olacağı düşünülmektedir. Bireyler isteklerini net şekilde bildiklerinde kararlarını o yönde almakta ve böylece yaşamlarında yanlış yapma olasılıklarını indirmektedirler. Öz bilince sahip bireyler etrafında olan olumsuzluklara boyun eğmemekte, olumsuzlukların çözümü için fikirler üretmektedir. Öz bilince sahip bireyler davranışlarını kontrol altına alabilmektedir, yani öz denetim becerisine sahiptirler. Olumsuz duyguları kontrol edebilmek anlamında olan öz denetim ile öz bilinç birbiriyle ilişkilidir. İletişim de başka bireylerle duygularını paylaşmada yardımcıdır. Bu nedenle duygu yönetiminin bir başka boyutu da iletişimdir. İnsanlar her açıdan birbirine ihtiyaç duymaktadır. Bunun için de en önemli araç iletişimdir. Kısaca iletişim yaşamak için beslenme gibi vazgeçilmezdir. Duygu yönetimi için gerekli olan öz bilinç, öz denetim ve iletişimin yanı sıra sosyal becerilere de ihtiyaç vardır. Sosyal beceriye sahip birey; karşısındakinin ihtiyaçlarını, korkularını, iletlerini anlama, onların gelişimi için kabiliyetlerinin farkına varıp yönlendirme yetisine sahiptir. Duygu yönetiminin etkin olması için gerekli olan bir diğer alt boyut empatidir. Bireyin karşısındakine empati kurabilmesi için karşısındakinin yerine kendini koyması, olaylara onun çevresinden bakabilmesi, duygu ve düşüncelerini yanlış anlamaması ve en son bunları karşısındakine iletmesi gerekmektedir (Kervancı, 2008: 49-53).

Filmler sayesinde eğitimciler, okul yöneticilerinin yeterliliklerini görebilirler. Yapımcılar, filmler aracılığıyla toplumun öğretmenliğe ve yöneticilere nasıl baktığını kapsamlı şekilde sunabilmektedir. Filmler izleyenlerin algılarını etkilemektedir. Film yapımcıları toplumun, öğretmenliğe ve okul yöneticilerine bakışını yansıtır (Novello, 1994: 10-11).

Yapılan araştırmalara bakıldığında, yöneticilerin Türk ve dünya sinemasında eğitim üzerine yapılan filmlerde nasıl

tasvir edildiğine dair pek fazla çalışma bulunmamaktadır. Genellikle çalışmalarda öğretmenler ele alınmıştır. Oysa eğitimde başarı, öğretmen kadar yöneticinin de etkisiyle olmaktadır. Filmler daha geniş bir kitleye yayılması, defalarca aynı sahneyi izleyebilme imkânının olması dolayısıyla önemli bir kaynaktır. Duygular üzerine çalışmalar mevcuttur ancak duygu yönetiminin ne olduğu, neden önemli olduğu üzerine az sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Duygu yönetimi üzerine çalışmalar genellikle sağlık ve psikoloji alanında yapılmıştır. Eğitimde duygu yönetimi üzerine çalışmalar azdır. Duygu yönetim becerisi olan yöneticilerin etkilerini örgüt içerisinde görebilmek ve anlayabilmek amacıyla bu şekilde bir çalışma yapmanın yararlı olacağı düşünülmektedir. Araştırmacının amacı Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'nün eğitimcilerle izlemesi için önerdiği 50 film içinden başka ülkeleri konu alan, yöneticinin en fazla yer aldığı üç filmdeki yöneticilerin duygu yönetimi açısından incelenmesidir. Aynı zamanda duygu yönetim becerisinin eğitim ortamları üzerindeki etkilerini göstermektir. Bu amaca bağlı olarak aşağıda yer alan sorulara cevap aranmıştır:

1. Yöneticilerin, duygu yönetiminin alt boyutu olan öz denetim becerileri nasıldır?
2. Yöneticilerin, duygu yönetiminin alt boyutu olan öz bilinç becerileri nasıldır?
3. Yöneticilerin, duygu yönetiminin alt boyutu olan iletişim becerileri nasıldır?
4. Yöneticilerin, duygu yönetiminin alt boyutu olan empati becerileri nasıldır?
5. Yöneticilerin, duygu yönetiminin alt boyutu olan sosyal becerileri nasıldır?
6. Yöneticilerin, duygu yönetiminin, eğitim ortamları üzerindeki etkisi nasıldır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma nitel araştırma yöntemiyle yapılmıştır. Nitel araştırmalarda araştırmacı bilgiyi doğrudan kaynağından alır ve çoğunlukla gözlemci durumundadır. Araştırma verileri nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman incelemesi yoluyla yapılmıştır. Doküman incelemesinin seçilme nedeni sinema filmlerinden verilerin toplanıyor olmasıdır. Filmlerin yararlı olduğu dört önemli nokta vardır. Bunlardan birincisi, filmlerde jest ve mimikler gibi ifadeler orijinal şeklindedir. İkincisi, araştırmacıların izlemek istediği davranışı tekrarlayarak izleme olanağı vardır. Üçüncüsü, kaydedilmiş olsa da bazen olan ve tekrarı zor olan olayların veya davranışların bulunmasında yardımcı olur. Dördüncüsü, araştırmacının elde ettiği sonuçların geçerliliğini sınanabilir (Marshall ve Rossman, 1999; Akt. Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Çalışma Grubu

Araştırmada incelenen dokümanlar MEB'in, 17 Eylül 2018 tarihinde yayınladığı Mesleki Çalışma Dönemi ve Aday Öğretmen Yetiştirme Programı örnek film listesindeki (www.meb.gov.tr) Türk ve dünya sinema tarihindeki eğitim içerikli 50 film MEB'in önerdiği filmlerin güvenilir olduğu varsayılmıştır. Amaçlı örnekleme modeli araştırmacının amacı doğrultusunda incelenecek kaynakları belirleyerek nitel araştırmalarda araştırmacının alanını oluşturmaya yardımcı olmaktadır (Özdemir, 2010: 327). Ölçüt olarak MEB'in önerdiği 50 filmde, «içinde yöneticinin duygu yönetim özelliklerini görebileceğimiz filmler» ölçüt alınmıştır. Okul yöneticisi karakterinin yer aldığı 35 film tespit edilmiştir. Bu çalışmada, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ve maksimum çeşitlilik örnekleme tekniğine başvurulmuş, seçilen araştırma konusunda yöneticinin yer aldığı 35 filmde 3 film belirlenmiştir. Ölçüt olarak; örnekleme alınacak olan filmlerdeki yöneticinin filmlerde yer aldıkları sahne sayılarına ve duygu yönetimini yansıtabilmesine bakılmıştır. Söz konusu filmlerin seçilmesinde, farklı ülkelerden ve yıllardan olmasına dikkat edilmiştir. Burada maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Böylece farklı ülkelerde de yöneticilerin duygu yönetim becerileri gözlemlenmiş olacaktır. Bu filmler; *Hababam Sınıfı* (Türkiye/1975), *Sessizlik (Do-ga-ni)* (Güney Kore/2011), *Bana Güven (Leon On Me)* (ABD/1989)' dir. Bu filmler araştırmacının çalışma grubunu oluşturmaktadır. Duygu yönetiminin eğitime etkisini gösterebilmek için filmlerdeki yöneticilerin duygu yönetim becerilerinin farklı olması çalışmada dikkat edilen farklı bir noktadır.

Veri Toplama Aracı

Çalışma grubu olan *Hababam Sınıfı* (Türkiye/1975), *Sessizlik (Do-ga-ni)* (Güney Kore/2011), *Bana Güven (Leon On Me)* (ABD/1989) filmleri, Yayıncı'nın (2006) belirttiği alt alanlara ait kavramlara dikkate alınarak incelenmiştir.

Tablo 1. Duygu Yönetiminin Alt Alanlarına Ait Kavramlar

Öz denetim	Öz bilinç	İletişim	Sosyal Beceriler	Empati
*Otokontrol, *Vicdan * Özgüven *Yenilikçi olmak, *Güvenilirlik	*Duygusal farkındalık, *Öz değerlendirme, *iyimser yaklaşım	*Açık olmak, *Onurlandırmak, *Liderlik *Motive etmek *Eleştirmekten kaçınmak	*Uzlaşmak *Çatışmayı yönetmek *Ortak hedefler oluşturmak * Takım kurmak *İşbirliğine açık olmak.	*Duyguları önemsemek, *Beklentileri önemsemek, *uyumlu olmak *güven vermek *Sevgi kültürünü benimsemek

Kaynak: Yaylacı, 2006.

Tablo 1’de görüldüğü gibi yöneticilerin duygu yönetimi becerilerini gösteren alt alanlara ait kavramlar yer almaktadır. Bunlar öz denetime ait otokontrol, vicdan, özgüven, yenilikçi olma, güvenilirlik; öz bilince ait duygusal farkındalık, öz değerlendirme, iyimser yaklaşım; iletişime ait açık olmak, onurlandırmak, liderlik, motive etmek, eleştirmekten kaçınmak; sosyal becerilere ait uzlaşmak, çatışmayı yönetmek, ortak hedefler oluşturmak, takım kurmak, iş birliğine açık olmak; empatiye ait olan duyguları önemsemek, beklentileri önemsemek, uyumlu olmak, güven vermek, sevgi kültürü oluşturmaktır. İzlenen filmler bu alt alanlar ve onlarla ilişkili kavramlar göz önüne alınarak incelenmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırılması planlanan okul yöneticisi karakterinin yer alıp almadığı konusunda değerlendirilmek için MEB’in önerdiği 50 film internet ortamında izlenmiştir. Araştırmada, 50 filmden iki tanesinin belgesel türü film olduğu tespit edilmiştir. 13 bölümden oluşan *Asya’nın Kandilleri* ve 20 bölümden oluşan *Batıya Akan Nehir* filmleri genel kültürü geliştirmeye yönelik belgesellerdir. Geriye kalan 48 filmde, *Amerikan Teacher*, *Süperman’i Beklerken*, *Olmak ve Sahip Olmak* okullarda geçen belgesel türü filmlerdir. *Süperman’ i Beklerken* filmi belgesel türü olup Amerika’nın okul sistemini araştıran ve öğretmenleri süperman olarak gören bir belgeseldir. *Olmak ve Sahip Olmak (Être et Avoir / To Be and To Have)* filmi, köy öğretmenin öğrencileriyle olan güzel ilişkisinden bahseden Fransız yapımı bir belgeseldir. *Amerikalı Öğretmen (American Teacher)* ise 2011 yılı Amerika Birleşik Devletleri yapımı bir belgesel olup, ABD eğitim sistemini 5 öğrenci üzerinden anlatmaktadır. Belgeseller dışında kalan 45 film içinden 35’ inde yöneticinin yer aldığı tespit edilmiştir.

Eğitsel içerikli filmlerdeki sahneler ve diyalogların incelenmesi için öncelikle filmler internette izlenmiştir. Daha sonra duygu yönetimi açısından (öz denetim, öz bilinç, empati, iletişim ve sosyal beceriler) incelenmiştir. İzlenen filmlerin özeti bilgisayar ortamında bir dosya olarak düzenlenmiştir. Filmlerde yöneticilerin yer aldığı sahnelerin saniyeleri not edilmiştir. Okul yöneticisinin duygu yönetim becerisine; öğrenci, öğretmen, veli ve filmdeki diğer karakterlerle olan iletişimi ve hareketleri gözlemlenerek bakılmıştır. Filmler izlenirken analiz edilmesi planlanan okul yöneticisinin duygusal yönetim becerisi üzerine yapılan gözlemler, bilgisayar ortamında not olarak tutulmuştur. Bu notlarda filmin adı, yılı, türü ve okul yöneticisi tasviri yer almaktadır. Duygu yönetimi incelenecek filmlerin tespiti için izlenen 50 filmde yöneticilerin yer aldığı saniyeler Tablo 2’ de sunulmuştur.

Tablo 2. Filmlerdeki Yöneticilerin Yer Aldığı Saniyeler

Önerilen Eğitsel İçerikli Filmler Listesi	Yöneticinin Yer Aldığı Sahneler
1. 3 Aptal / 3 Idiots	18.13 sn, 27.08 sn, 36.20 sn, 49.25 sn, 1.00.44 sn, 1.22.55 sn, 1.37.00 sn, 1.48.17sn, 2.08.03 sn, 2.17.00 sn, 2.28.41sn, 2.34.00 sn, (12 Sahne)
2. 400 Darbe / The 400 Blows	YOK
3. Amerikalı Öğretmen / American Teacher	Belgesel
4. Arkadaşımın Evi Nerede / Khane-ye Doust Kodjast?	YOK
5. Asya’nın Kandilleri (Belgesel)	Belgesel

6. Bana Güven / Lean on Me	01.05 sn, 03.12 sn, 03.46 sn, 05.20 sn, 12.06 sn, 13.28 sn, 13.55 sn, 14.30 sn, 17.24 sn, 19.40 sn, 24.00 sn, 26.02 sn, 29.44 sn, 33.30 sn, 35.46 sn, 36.45 sn, 37.36 sn, 37.44 sn, 38.11 sn, 40.37 sn, 42.15 sn, 43.20 sn, 45.05 sn, 46.02 sn, 47.13 sn, 51.46 sn, 55.35 sn, 56.10 sn, 57.00 sn, 58.39 sn, 1.00.23 sn, 1.02.48 sn, 1.03.53 sn, 1.04.16 sn, 1.08.09 sn, 1.10.18 sn, 1.14.28 sn, 1.17.18 sn, 1.18.03 sn, 1.20.38 sn, 1.22.35 sn, 1.29.34 sn, 1.31.10 sn, 1.33.03 sn, 1.35.40 sn, 1.39.13 sn, 1.45.10 sn (47 Sahne)
7. Batıya Doğru Akan Nehir (Belgesel)	Belgesel
8. Billy Elliot	YOK
9. Bir Fazlası Değil / Not One Less	YOK
10. Birinci Sınıf / The First Grader	39 sn, 42.52 sn, 56.10 sn, 1.20.38 sn (4Sahne)
11. Can Dostum / Good Will Hunting	YOK
12. Canım Öğretmenim / Monsieur Lazhar	05.44 sn, 07.43 sn, 14.00 sn, 29.00 sn, 44.02 sn, 59.52 sn, 1.02.05 sn, 1.24.41 sn (8 Sahne)
13. English Vinglish	YOK
14. Etek Günü / La Journée de la Jupe	34.30 sn, 1.24.41 sn (2 sahne)
15. Hababam Sınıfı (1975)	07.06 sn, 08.50 sn, 09.23 sn, 11.31 sn, 11.43 sn, 13.22 sn, 17.20 sn, 20.17 sn, 23.30 sn, 26.20 sn, 27.02 sn, 30.25 sn, 31.25 sn, 33.12 sn, 35.39 sn, 36.11 sn, 41.15 sn, 42.30 sn, 44.30 sn, 45.20 sn, 48.12 sn, 48.50 sn, 50.32 sn, 52.31 sn, 53.38 sn, 54.02 sn, 57.18 sn, 1.00.30 sn, 1.01.41 sn, 1.03.00 sn, 1.05.40 sn, 1.07.40 sn, 1.13.35 sn, 1.20.08 sn, 1.21.00 sn .05.40sn. 1.07.40sn 1.13.35sn 1.00.51sn 1.05.48sn 1.13.44sn 1.14.03sn 1.19.50sn (43 Sahne)
16. Hababam Sınıfı Dokuz Doğuruyor (1979)	10.09 sn, 16.10 sn, 20.19 sn, 44.37 sn, 1.07.18 sn, 1.11.38 sn, 1.15.46 sn, 1.24.33 sn (8 sahne)
17. Hababam Sınıfı Güle Güle (1981)	01.44 sn, 1.11.17 sn. (2 sahne)
18. Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı (1976)	2.05 sn, 7.12 sn, 11.04 sn, 19.13 sn, 27.31 sn, 31.00 sn, 36.03 sn, 42.25 sn, 45.03 sn, 48.07 sn, 51.15 sn, 54.29 sn, 56.28 sn, 1.04.00 sn, 1.09.45 sn, 1.23.44 sn (16 Sahne)
19. Hababam Sınıfı Tatilde (1978)	5.45 sn, 8.06 sn, 10.33 sn, 12.10 sn, 19.54 sn, 32.45sn, 45.06sn, 48.53 sn, 52.15 sn, 1.15.00 sn, 1.21.24 sn, 1.23.06 sn, 1.31.39 sn (13 Sahne)
20. Hababam Sınıfı Uyanıyor (1977)	7.39 sn, 11.01 sn, 14.02 sn, 17.00 sn, 20.43 sn, 22,57 sn, 26.25 sn, 31,40 sn, 37.20 sn, 46.36 sn, 51.02 sn, 52.45 sn, 59,46 sn, 1.08.54 sn, 1.19.09 sn, 1.20.50 sn, 1.21.16 sn, 1.29.20 sn, 1.33.38 sn

(19 Sahne)	
21. İki Dil Bir Bavul	YOK
22. İmparatorlar Kulübü	05.23 sn, 16.27 sn, 54.39 sn, 58.53 sn, 1.06.19 sn, 1.08.00 sn (6 Sahne)
23. Kalk ve Diren / Stand and Deliver	18.08 sn, 34.15 sn, 37.05 sn, 57.16 sn, 1.04.14 sn, 1.07.34 sn, 1.12.20 sn, 1.36.48 sn (8 Sahne)
24. Kara Tahta / Takhtesiah (Blackboards)	YOK
25. Kerkenez / Kes	56.30 sn, 59.10 sn, 1.00.00 sn (3 sahne)
26. Koro / LesChoristes	7.00 sn, 8.27 sn, 21.15 sn, 35.52 sn, 39.00 sn, 55.55 sn, 57.10 sn, 1.04.00 sn, 1.21.00 sn (9 sahne)
27. Kopma/ Detachment	05.47 sn, 07.20 sn, 35.02 sn, 45.03 sn, 50.54 sn, 1.22.22 sn (6 sahne)
28. Kör Nokta / The Blind Side	7.58 sn, 15.52sn, 1.41.41 sn (3 Sahne)
29. Küçük Ağacın Eğitimi / The Education of Little Tree	1.22.57 sn, 1.30.44 sn (2 sahne)
30. Malcolm X	YOK
31. Olmak ve Sahip Olmak / Être et Avoir / To Be and To Have	YOK
32. Öğretmen / Teaching Mrs. Tingle	6.45 sn, 37.30 sn, 1.29.23 sn (3 Sahne)
33. Öğretmenim Bay Kim / My Teacher, Mr. Kim	02.00 sn, 07.00 sn (2 Sahne)
34. Ölü Ozanlar Derneği / Dead Poets Society	1.15.00 sn, 1.20 sn, 1.51.50 sn, 1.57.38 sn (4 Sahne)
35. Özgürlük Yazarları / Freedom Writers	4.10 sn, 12.08 sn, 37.38 sn, 59.40 sn, 1.15.13 sn, 1.23.20 sn, 1.26.33 sn, 1.46.50 sn, 1.53.50 sn (9 Sahne)
36. Patch Adams	45.09 sn, 52.29 sn, 54.15 sn, 1.26.14 sn, 1.37.07 sn, 1.40.00 sn (6 Sahne)
37. Ron Clark'ın Hikâyesi / The Ron Clark Story	5.52 sn, 19.42 sn, 38.45 sn, 44.45 sn, 45.05 sn, 58.04 sn, 1.07.32 sn, 1.14.34 sn, 1.23.43 sn, 1.25.30 sn (10 Sahne)
38. Sessizlik / Dogani	08.20 sn, 17.15 sn, 23.14 sn, 25.25 sn, 31.37 sn, 33.52 sn, 37.44 sn, 48.40 sn, 55.50 sn, 59.10 sn, 1.04.14 sn, 1.14.25 sn, 1.24.00 sn, 1.37.14 sn, 1.42.21 sn, 1.47.15 sn (16 Sahne)
39. Sevgili Öğretmenim / Mr. Holland's Opus	4.55 sn, 5.29 sn, 10.22 sn, 21.40 sn, 41.30 sn, 1.13.28 sn, 1.16.50 sn, 1.57.45 sn (8 Sahne)
40. Sevgili Öğretmenim / To Sir with Love	6 sn, 11.30 sn, 41.40 sn, 46.2 sn, 47.15 sn, 58.sn, 1.15 sn (7 Sahne)
41. Sınıf / EntreLesMurs (The Class)	40 sn, 45 sn, 54 sn, 1.19 sn, 1.32 sn, 1.44 sn (6 Sahne)
42. Sınıfın Önü / Front of the Class	32.30 sn, 44.18 sn, 47.10 sn (3 Sahne)
43. Siyah / Black	58.20 sn, 1.15 sn, 1.25 sn (3 Sahne)
44. Süpermen'i Beklerken / Waiting For Superman	Belgesel
45. Şeytana Karşı / Ondskan-Evil	2.25 sn, 54.20 sn, 1.35 sn, 1.41 sn (4 Sahne)
46. Tarih Öğrencileri / The History Boys	3.28 sn, 6.21 sn, 9.24 sn, 13.40 sn, 18.51 sn, 46.07 sn, 50.44 sn, 1.01.10 sn, 1.23.25 sn, 1.30.20 sn, 1.38.20 sn, 1.40.19 sn (12 Sahne)

47. Tepetaklak Nelson / Half Nelson	23 sn, 1.18 sn (2 sahne)
48. Tom Brown'ın Okul Günleri / Tom Brown's Schooldays	Belgesel
49. Yedek Parçalar / Spare Parts	7.30 sn, 44.48 sn, 1.35,19 sn, 1.44 sn, 49.48 sn (5 Sahne)
50. Yerdeki Yıldızlar / Taare Zameen	45,23 sn, 1.59 sn, 2.14 sn, 2.16 sn, 2,26,18 sn, 2,31,45 sn (6 Sahne)

Filmlerdeki yöneticilerin yer aldığı saniyeleri gösteren Tablo 2, filmlerde geçen yöneticiler üzerine yapılması planlanan araştırmalara yardımcı olacağı düşünülmüştür. Türk ve dünya sinema tarihinde yer alan eğitim içerikli filmler içerisinde okul yöneticisi karakterinin 35 filmde yer aldığı görülmüştür. Filmlerin yıllara ve ülkelere göre dağılımına bakıldığında; 1900-2000 yılları arasında 15 filmde yönetici yer alırken 8 tanesinde yer almadığı, 2001-2020 yılları arasında 20 filmde yönetici yer alırken 7 tanesinde yer almadığı görülmüştür. Yönetici geçen filmlerin ülkelere dağılımına baktığımızda Hindistan 3, ABD 10, Fransa 4, Türkiye 6, İngiltere 2, Güney Kore 2, Birleşik Krallık 1, İsveç 1, İngiltere-ABD-Kenya 1, Fransa- Belçika 1, ABD-Almanya 1, ABD-Kanada 2, Fransa-Kanada 1 tanedir.

Verilerin Analizi

İçerik analizi yöntemine bağlı olarak belirlenen 3 film birden fazla kez izlenmiş, okul yöneticilerinin filmdeki diğer karakterlerle olan diyalogları, olaylara verdikleri tepkiler ve davranışları, Yaylacı'nın (2006) belirttiği duygu yönetimin alt boyutları olan öz denetim, öz bilinç, empati, iletişim ve sosyal beceriler açısından tündengelimine göre değerlendirilmiştir. Veri toplama aracındaki kategoriler filmlerde aranmıştır.

BULGULAR

Araştırma kapsamında elde edilen bulgular, Yaylacı'nın (2006) belirttiği duygu yönetiminin alt boyutları ve onlarla ilişkili olduğu kabul edilen kavramlar üzerinden yorumlama yapılarak açıklanmaya çalışılmaktadır. Bu amaçla oluşturulan temalar tablolar şeklinde sunulmaktadır. Yöneticilerin beden dili ve konuşmaları ölçüt alınmıştır.

Birinci Alt Probleme Dair Bulgular

Araştırmanın birinci problem cümlesi olan "Eğitim içerikli filmlerdeki yöneticilerin öz denetim becerileri nasıldır?" sorusuna cevap olarak filmdeki görsel ve sözel öğelerden yararlanılmıştır.

Tablo 3. Eğitim İçerikli Filmlerdeki Yöneticilerin Öz Denetim Becerileri

Alt Temalar	Olumlu Olan Film İsimleri	Olumsuz Olan Film İsimleri
Oto Kontrol	Hababam Sınıfı	Bana Güven, Sessizlik
Vicdan	Hababam Sınıfı	Bana Güven, Sessizlik
Öz Güven	Hababam Sınıfı, Bana Güven, Sessizlik	
Yenilikçi Olma	Bana Güven	Hababam Sınıfı, Sessizlik
Güvenirlilik	Hababam Sınıfı, Bana Güven	Sessizlik

Tablo 3'de görüldüğü üzere öz denetim becerilerinde; otokontrol, vicdan, öz güven, yenilikçi olma ve güvenirlilik temaları baz alınmıştır. Otokontrol, olumsuz duygu ve dürtüleri engelleyebilmek; vicdan, davranışlarının sorumluluğunu üstlenebilmek; öz güven, kendine ait olan becerilerin farkında olmak; yenilikçilik, yeni fikirlere bilgilere açık olmak; güvenirlilik, doğru ve dürüst olmak diye açıklanabilir (Yaylacı, 2008: 59). Aşağıda bu ölçütlere alıntı ve fotoğraflarla örnekler verilmiştir.

Hababam Sınıfı'nda ele alınan yönetici karakteri, *Mahmut Hoca*'dır. Filmin çoğu sahnesine bakıldığında, insanların sinirlenebileceği çoğu durumda *Mahmut Hoca*'nın sinirlense de otokontrolünü sağlayabildiği görülmektedir. Örneğin; filmi 11.40. saniyesinde sigara içerken yakalanan *İnek Şaban*'a okul müdürü tokat atarken, 42.30. saniyesinde sigara içerken yakalanan *İnek Şaban*'a, *Mahmut Hoca*'nın sinirlense de şiddet göstermemesi otokontrol becerisi olduğunu göstermektedir.

Fotoğraf 1. Okul müdürünün ve Mahmut Hoca'nın öğrenciyi sigara içerken yakaladığı sahneler (Hababam Sınıfı, 1975).

Sessizlik (Do-ga-ni) filminde okul müdürünün çocuklara cinsel istismar yaptığını gösteren sahneler (33.52. sn. ve 37.44. sn.) müdürün güvenilmeyen, vicdansız, otokontrol sahibi olmayan biri olduğunu göstermektedir.

Bana Güven (Leon On Me) filminin 36.45. saniyesinde müdür, öğrencilerin okul marşını söylerken, çevredekilerin ses çıkarmamasını istemektedir. O esnada yerdeki çöpü alan öğretmenin ses çıkarmasıyla, öğretmeni öğrenciler önünde azarlaması ve öğrencilerin buna gülmesi, gülen bir öğrencinin kafasına vurması, daha sonrasında ise öğretmeni görevden alması, sinirlenince duygularını kontrol edemediğini göstermektedir.

Fotoğraf 2. Güldüğü için öğrencinin kafasına vurduğu sahne (Leon On Me, 1989).

İkinci Alt Probleme Dair Bulgular

Araştırmanın ikinci problem cümlesi olan "Eğitim içerikli filmlerde, yöneticilerin öz bilinç becerileri nasıldır?" sorusuna cevap olarak filmdeki görsel ve sözel öğelerden yararlanılarak duygusal farkındalık, öz değerlendirme ve iyimser yaklaşım özellikleri dikkate alınmıştır.

Tablo 4. Eğitim İçerikli Filmlerdeki Yöneticilerin Öz Bilinç Becerileri

Alt Temalar	Olumlu Olan Film İsimleri	Olumsuz Olan Film İsimleri
Duygusal Farkındalık	Hababam Sınıfı	Bana Güven, Sessizlik
Öz Değerlendirme	Hababam Sınıfı	Bana Güven, Sessizlik
İyimser	Hababam Sınıfı, Bana Güven	Sessizlik

Duygusal farkındalık; kendine ait olan duyguların ve duyguların kendinde bıraktığı etkinin farkında olmaktır. Öz değerlendirme; kendinin güçlü yanlarını ve sınırlarının farkında olmaktır. İyimser yaklaşım; Kaybetse de zorluklar olsa da hedefleri yolunda ısrarcı olmaktır (Yaylacı, 2008: 59).

01.24.00. saniyesinde kız öğrenci kendisini istismar eden müdürü tespit etmek için kendisine yaptığı öldürme hareketini yapmakta ve harekete tepki veren (gözlerini kaçırma) kişinin müdür olduğunu söylemektedir. Bu esnada müdürün korkudan kaynaklı hareketlerini kontrol edememesi öz bilinç sahibi olmadığının göstergesidir.

Fotoğraf 3. Kızın öldürme hareketini yaptığı sahne (Dogani, 2011).

Üçüncü Alt Probleme Dair Bulgular

Araştırmanın üçüncü problem cümlesi olan “Eğitim içerikli filmlerde, yöneticilerin iletişim becerileri nasıldır?” sorusuna cevap olarak filmdeki görsel ve sözel öğelerden yararlanılmıştır. İletişim başlığı altında incelerken açık olmak, onurlandırmak, liderlik, motive etmek, eleştiriden kaçınmak alt boyutları dikkate alınmıştır.

Tablo 5. Eğitim İçerikli Filmlerdeki Yöneticilerin İletişim Becerileri

Alt Temalar	Olumlu Olan Film İsimleri	Olumsuz Olan Film İsimleri
Açık Olmak	<i>Hababam Sınıfı</i>	<i>Bana Güven, Sessizlik</i>
Onurlandırmak	<i>Bana Güven</i>	<i>Hababam Sınıfı, Sessizlik</i>
Liderlik	<i>Hababam Sınıfı, Bana Güven, Sessizlik</i>	
Motive Etmek	<i>Bana Güven</i>	<i>Hababam Sınıfı, Sessizlik</i>
Eleştiriden Kaçınmak	<i>Hababam Sınıfı</i>	<i>Bana Güven, Sessizlik</i>

Mahmut Hoca, mutfakta, kendi yaşamına yönelik sorulan tüm sorulara da dürüst bir şekilde ve göz teması kurarak cevaplaması iletişime açık biri olduğunun bir başka göstergesidir. *Sessizlik (Do-ga-ni)* filminde öğrenciler işitsel engelli olduğunda iletişim işaret diliyle yani hareketler aracılığıyla yapılmaktadır ancak müdürler işaret dilini bilmemektedir. Bu da iletişime kapalı olduklarını göstermektedir.

Dördüncü Alt Probleme Dair Bulgular

Araştırmanın dördüncü problem cümlesi olan “Eğitim içerikli filmlerde, yöneticilerin empati becerileri nasıldır?” sorusuna cevap olarak filmdeki görsel ve sözel öğelerden yararlanılmıştır. Empati başlığı altında incelerken ölçüt olarak duyguları önemsemesine, beklentileri önemsemesine, uyumlu olmasına, güven vermesine ve sevgi kültürünü benimseyip benimsemediğine bakılmıştır.

Tablo 6. Eğitim İçerikli Filmlerdeki Yöneticilerin Empati Becerileri

Alt Temalar	Olumlu Olan Film İsimleri	Olumsuz Olan Film İsimleri
Duyguları Önemseme	<i>Hababam Sınıfı</i>	<i>Bana Güven, Sessizlik</i>
Beklentileri Önemseme	<i>Hababam Sınıfı, Bana Güven</i>	<i>Sessizlik</i>
Uyumlu Olma	<i>Hababam Sınıfı</i>	<i>Bana Güven, Sessizlik</i>
Güven Verme	<i>Hababam Sınıfı, Bana Güven</i>	<i>Sessizlik</i>
Sevgi Kültürü Oluşturma	<i>Hababam Sınıfı, Bana Güven</i>	<i>Sessizlik</i>

Bu kapsamda ilk olarak “*Hababam Sınıfı*” filmine bakarsak 1.07.40. saniyesinde, *Ferit* isimli öğrencinin evli ve çocuk sahibi olduğunu ailesi bile bilmez iken *Mahmut Hoca’ya* söylemesi, *Mahmut Hoca’nın* kendisini anlayacağı beklentisi içinde olduğunu ve ona güven verdiğinin göstergesidir.

Sessizlik (Do-ga-ni) filminin 17.15. saniyesinde müdürün polisle yaptığı para alışverişinde çocukların sağır

olmasıyla dalga geçmeleri öğrencilerle empati kurmadıklarını göstermektedir:

- (Okul Müdürü) *Çocuklar söz dinlese sorun kalmayacak. Onlara defalarca gece odanızı terk etmeyin dedim.*
- (Polis) *Söylemek faydasız seni duyamazlar.*
- (Okul Müdürü) *Haklısın.*
- *Bana Güven (Leon On Me)* filminde müdürün okulda çalışanlara *“Kafeteryadaki şu kafesleri de yık gitsin. Onlara hayvan muamelesi yaparsan, onlar da hayvan gibi davranır.”* öğrencilerle empati kurduğunun göstergesidir.

Beşinci Alt Probleme Dair Bulgular

Araştırmamızın beşinci problem cümlesi olan “Eğitim içerikli filmlerde, yöneticilerin sosyal becerileri nasıldır?” sorusuna cevap olarak filmdeki görsel ve sözel öğelerden yararlanılmıştır. Sosyal beceriler başlığı altında incelerken ölçüt olarak uzlaşmak, çatışmayı yönetmek, ortak hedefler belirlemek, takım kurmak, işbirliğine açık olmak kavramları ölçüt baz alınmıştır.

Tablo 7. Eğitim İçerikli Filmlerdeki Yöneticilerin Öz Denetim Becerileri

Alt Temalar	Olumlu Olan Film İsimleri	Olumsuz Olan Film İsimleri
Uzlaşmak	<i>Hababam Sınıfı, Sessizlik</i>	<i>Bana Güven</i>
Çatışmayı Yönetmek	<i>Hababam Sınıfı</i>	<i>Bana Güven, Sessizlik</i>
Ortak Hedefler Belirlemek	<i>Bana Güven</i>	<i>Hababam Sınıfı, Sessizlik</i>
Takım Kurmak	<i>Bana Güven</i>	<i>Hababam Sınıfı, Sessizlik</i>
İşbirliğine Açık Olmak	<i>Hababam Sınıfı, Bana Güven</i>	<i>Sessizlik</i>

“Bana Güven” filminin 1.22.35. saniyesinde *“Birlikte batır, birlikte yüzer, birlikte çıkar, birlikte düşeriz. Kaderimizi birlikte karşılarız”* demesi ve akabinde yaptığı konuşma sınav öncesi motivasyonu artıran ve takım olduklarını gösteren başka bir örnektir.

Altıncı Alt Probleme Dair Bulgular

Araştırmamızın altıncı problem cümlesi olan “Eğitim içerikli filmlerde, yöneticilerin duygu yönetiminin eğitim ortamları üzerindeki etkisi nasıldır?” sorusuna cevap olarak filmlerdeki öğrencilerin başlangıçtaki başarısıyla sonundaki başarısı karşılaştırılmıştır.

Hababam Sınıfı yaramazlık peşinde olan, mezun olamayan başarısız bir sınıftır. Öğretmenler de öğrencilerin başarılı olacağına inanmamaktadır. Mahmut Hoca'nın gelmesiyle birlikte durumun değişmeye başladığı görülmektedir. Mahmut Hoca'nın öğrencilerle açık iletişim kurması, duygularını önemsemesi öğrencilerinin güvenini kazanmasını sağlamıştır. Başarısız olan Hababam Sınıfı'nın filmin sonunda başarılı şekilde mezun olduğu görülmektedir.

Bana Güven filminin başında okulun; başarısız öğrenciler dolu, şiddetin çok olduğu bir okul olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sınavda başarılı olmaması üzerine gelen okul müdürünün, duygu yönetme becerisi filmin başlarında tam anlamında yokken filmin sonuna doğru değişmektedir. Öğrencilere karşı duygularını yönetme şekli, öğretmenlere ve müdür yardımcısına göre aynı değildir. Bu nedenle öğrencilerin ona güvendiği ve sevdiği görülürken diğerlerinin memnun olmadığı görülmektedir. Durumun farkına varan müdür çalışanlarının da duygularını önemsemeye başlamaktadır. Filmin sonunda okulun sınavda başarılı olduğu görülmektedir.

Sessizlik filmi; işitme engelli öğrencilerin olduğu bir okul olmasına rağmen işaret dilini bilmeyen, duyguları önemsemeyen yöneticilerin olduğu bir okul olduğundan, filmin başından sonuna kadar öğrencilerin mutsuz olduğu görülmektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Duygu ile ilgili kavramlar hakkında çok sayıda çalışma olsa da duygu yönetimi bakımından fazla yoktur ve genellikle eğitim dışında alanlarda yapılmıştır. Bu çalışmada; duygu yönetimi, Yaylacı'nın duygu yönetim alt

boyutlarının (öz denetim, öz bilinç, empati, iletişim, sosyal beceriler) göre incelenmiştir. Bulgular doğrultusunda araştırma sonuçlarına ulaşılmış ve alan yazında ilgili sonuçlarla tartışılmıştır.

Okul bir bütündür ve başarıyı arttırmak sadece öğretmenin değil, okul yöneticisinin de görevidir. Günümüzde okul yöneticileri sadece okulu idare eden, mevzuatın getirdiklerini uygulayan, disiplinli müdür ve müdür yardımcılar olmaktan çıkmıştır. Duygularını yönetebilen, lider konumunda yöneticilerin olması beklenmektedir. Bu nedenle bu araştırma duygu yönetimi becerisine sahip olan ve olmayan yöneticilerin örgüt üzerindeki etkisini görmemizi sağlaması açısından önem teşkil etmektedir. Etkiler filmler üzerinden gösterilmeye çalışılmıştır. Filmlerin insanlar üzerinde etkili olduğu da düşünülmektedir ki bu yönde çalışmalar mevcuttur. Altınbaş ve Gündüz (2018) filmlerde okul yönetici imajını, Yüksel (2015) Türk sinemasının okul, öğretmen ve öğrenciyi nasıl temsil ettiğini incelemiş ve gerçek hayatı yansıttığı sonucuna varmıştır. Çalışmada yer alan *Sessizlik (Do-ga-ni)* filmi de gerçek hayatta yaşananlardan uyarlanarak yapılmıştır. Yıldırım ve diğerleri (2016) “3 Aptal” ve “Her Çocuk Özeldir” filminden yola çıkarak bireysel farklılıklara ve ezberci eğitime dikkat çekmiştir. Topal ve Tortop (2016) üstün yetenekli çocukların yaşadıkları zorluklara ve bu zorluklarla nasıl başa çıkabileceklerini film üzerinde göstermiştir. Yabancı çalışmalara da örnek olarak Hershey-Freeman (2008), Wolfrom (2010), Novella'nın (1994) çalışmalarındaki film eleştirileri gösterilebilir.

Demir (2013) etkili iletişimin duygu yönetiminde başarı sağladığını belirtmektedir. *Hababam Sınıfı* ve *Bana Güven (Leon on Me)* filmine baktığımızda etkili iletişimin başarıyı arttırdığını görmekteyiz. Güngör (2019) okul yönetimin duygu yönetim yeterlilikleriyle öğretmen motivasyonu arasında pozitif ilişki olduğunu tespit etmiştir. *Bana Güven (Leon on Me)* filminde yöneticinin motivasyonu artırıcı konuşmalarıyla başarıyı sağladığını görmekteyiz. Sarpkaya vd. (2016) yöneticiler tarafından çalışanın performansını artıracak olan takdir edilmenin en sık karşılaşılan içsel ödül olduğunu ve bunun iş doyumunu sağlama, tükenmişlik düzeyinde azalma ve yok olmasında önemli olduğunu belirtmiştir. Filmlerde yöneticinin onurlandırıcı sözler söylemesi, örgütte motivasyonu sağladığı görülmektedir. Yengin Sarpkaya'ya (2021) göre karşısındakine dinleyen, güler yüzlü, bireysel farklılıklara saygılı, ihtiyaçları önemseyen, kendi sorunlarını karşısındakine yansıtmayan yöneticilerin iletişim becerileri iyi olmaktadır. Müdürde olması gereken en önemli becerilerden biri budur. Bu beceri *Hababam Sınıfı*'nda mevcut iken *Bana Güven (Leon on Me)* filminde sonralara doğru görülmektedir. Töremen ve Akkaya (2018) araştırmasında duygu yönetiminin olumlu sonuçlar oluşturduğu sonucuna varmış. Filmlerin sonunda duygularını yönetebilen yöneticilerin olduğu okulların daha başarılı olduğu görülmüştür. Yengin Sarpkaya ve Gören (2014) ilköğretimde görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerini araştırdıkları araştırmalarında en yüksek duyuşsal bağlılık olduğunu tespit etmişlerdir. *Hababam Sınıfı* ve *Bana Güven* filmine baktığımızda sevgi kültürü oluştuğunu ve duygusal bağlılığı görebilmekteyiz. Bellocchi (2018) araştırmasında duygu yönetimin sosyal bağların oluşumu, sürdürülmesi ve bozulmasında etkili olduğu sonucuna varmıştır. Araştırmada sosyal becerileri incelediğimize aynı filmlerde sevgi kültürü oluştuğunu görmekteyiz. Goleman, (2007) sosyal beceri insanlarla etkileşimi iyi kurmak ve iş birliği yapabilmek aynı zamanda sosyal bir duygu edinebilmek tanımını yine *Hababam Sınıfı* ve *Bana Güven* filminde görmekteyiz.

Hababam Sınıfı filmine baktığımızda öğrencilerin akademik başarısından çok ahlaklı olmalarına, duygusal gelişimlerine yönelik çabaların olduğu görülmektedir. *Mahmut Hoca'nın* otokontrol becerisine sahip, özgüven sahibi, vicdanlı ve güvenilir olduğu gözlenmiştir. Yaylacı'ya (2006) göre duygularını yönetemeyen bireylerin iş yaşamında işlerine konsantre olamadıkları, empati kuramadıkları, duygusal patlamalar yaşadıkları, olumsuz düşüncelere yer verdikleri görülmüştür. Bu durumu *Bana Güven (Leon on Me)* ve *Sessizlik (Do-ga-ni)* filminde görmekteyiz.

Fujita (2011) göre cinsellik bir dürtüdür. Dürtüler öz kontrol için önemli bir yer edinmektedir. Dürtüleri engelleyebilirsek öz kontrol sağlayabilmekteyiz. Kısaca öz kontrol, dürtülerin çaba göstererek bastırılması olarak tanımlanmaktadır. Dürtüye gereksinim duyulanın yoksunluğu olumsuz olaya yol açabilmektedir. Oysa insanlar dürtü karşısında tepkisini seçme gücüne yani öz bilince sahiptir. *Sessizlik (Do-ga-ni)* filminde çocuklara cinsel istismar uygulanması öz bilince sahip olmadıklarının en büyük kanıtıdır.

Berkovich ve Eyal (2017) araştırmada, müdürlere destek veren tüm iletişim yöntemlerinin (empati ve mesajları normalleştirme) yoluyla müdürlerin duygusal desteğinin öğretmenlerin duyguları üzerinde dolaylı bir etkisi

olduğu belirtilmiştir. İnsan ilişkilerinde empati kurmak güven oluşturmaktadır. Empatiyle yaklaşılan kişi kendisinin anlaşıldığını hissettiğinden rahatlamaktadır. Bu da karşısındakine güven duymaya ve kendini rahatça ifade etmesini sağlamaktadır. Pişkin, (1989) İnsanlar arasındaki ilişkinin, iletişime dayalı olmasından dolayı etkili iletişim önemlidir. Etkili bir iletişim içinde empati becerisinin belirli bir düzeyde olması gerekmektedir. Kısaca sağlıklı bir iletişim olmadığı yerde empatiden söz edilemez. *Hababam Sınıfı* filminin birçok sahnesinde empati, güven ve kendini rahat ifade edebilme durumu görülmektedir.

Hababam Sınıfı filminde *Mahmut Hoca* zayıf ve güçlü yanlarını farkındadır. Öğrencilerin olumsuz davranışları karşısında ümitsizliği olsa da hedefleri yönünde vazgeçmemekte olaylara iyimser yaklaşmaktadır. Bu da önceden okulla ilgisi olmayan, başarısız olan *Hababam Sınıfı'nın* değişmesine ve başarılı şekilde mezun olmasını sağlamıştır. Hababam sınıfını iletişim konusunda bulunan burguları baktığımızda yöneticinin açık iletişim kurduğu, karşısındakini yanlısını gördüğünde olumlu eleştiriler yaptığı ve yön gösteren bir liderlik vasfı taşıdığı görülmektedir. Empati bakımından bulgulardan yola çıkarak duyguları ve beklentileri önemseyen, uyumlu, güven veren ve okulda sevgi kültürü oluşturabilen bir yönetici olduğu görülmektedir. Sosyal beceriler bakıldığında *Mahmut Hoca'nın* iş birliğine açık, çatışma anında sorunlara mantıklı çözümler bulan bir yöneticidir. Filmin başında duyguları yönetemeyen, karşısındakinin duygularını anlamayan bir yöneticiyle yönetilmesi, okulun *Mahmut Hoca* gelmeden önce başarısız olmasında önemli bir etken olduğu görülmektedir.

Sessizlik (Do-ga-ni) filmindeki yöneticiler otokontrolü olmayan, vicdansız, güvenilmeyecek insanlar oldukları çocuklara cinsel istismar uygulanmasından, yapılanları görmezlikten gelmelerinden anlaşılmaktadır. Müdürün öz değerlendirme şeklini ele alırsak güçlü yanlarının farkında iken sınırlılıklarını bilmemektedir. Müdürün iletişim konusunda işaret dilini öğrenmeyerek öğrencilere karşı iletişime kapalı iken menfaatini karşılayan insanlara karşı iletişime açık bir insandır. Liderlik vasfı vardır ama bunu kötü amaçlar için kullanmaktadır. Empati açısından ele aldığımızda karşısındakinin duygularını önemsemeyen, güven vermeyen ve okulda sevgi kültürü oluşturamayan tamamen empati yoksunu bir yönetici olduğu görülmektedir. Sosyal beceriler açısından bakıldığında kendi doğru bildiği hedefler doğrultusunda harekete eden, çatışma anında duyguları yönetemeyen ve olumsuz kararlar verebilen bir yönetici profili göstermektedir.

Bana Güven (Leon On Me) filmi öz denetim açısından bakıldığında; okul başarısını düşürdüğü inandığı kişilere karşı duygu yönetiminde başarısız iken diğerlerine karşı daha başarılı olduğu gözlemlenmiştir. Öğrencilere hakaret etmesi, vurması, öğretmenleri görevden uzaklaştırması bunlara örnektir. Müdürün sorunlarını dinlemesi, çözüm üretmesi, öğrencilerin duygularını anlaması bakımından öğrencilerin müdüre güvenmelerini sağlamaktadır. *Hababam Sınıfı* ve *Sessizlik (Do-ga-ni)* filminde görülmeyen yeniliklere açık olmak bu filmde görülmektedir (okul marşının değiştirilmesi). Olumsuzluklara karşı hedefinden vazgeçmemesi geleceğe iyimser baktığının bir göstergesidir. Müdür başlarda iletişime kapalı iken sonradan düzelmiştir. Liderlik özelliği fazlasıyla görülmektedir. Hedefleri için kendi kuralları doğrultusunda hareket edilmesini isteyen bir lider konumundadır. Empati açısından, yöneticinin öğrencilere gösterirken öğretmen ve müdür yardımcısına karşı göstermediği görülmektedir. Filmin sonuna doğru bu durum değişmekte ve okulda sevgi kültürü oluşmaktadır.

Karşısındakinin duygularının farkında olan, önemseyen, çatışmayı yönetebilen, iyimser yöneticilerin olduğu okullarda sevgi kültürünün olduğu ve okulların başarılı olduğu filmlerde görülmektedir. Filmlerin farklı ülkelerde ve yıllarda çekilmiş olmasının, duygu yönetimi üzerinde etkisinin olmadığı görülmektedir. Aynı ülkelerde çekilen filmlerin bazılarında yöneticiler duygu yönetimine sahip iken bazılarında değildir. Aynı ülkede fakat farklı yıllarda çekilmiş filmlerde de duygu yönetimi açısından bir farklılık yoktur.

Araştırma sonuçları doğrultusunda; yöneticilere, okul yöneticilerini konu alan filmler izlettirebilir. Böylece filmlerdeki ilişkilere, duygu yönetimlerine odaklanmaları sağlanıp neden-sonuç bağlamalarında farkındalık artırılabilir. Yöneticilerin duygularını yönetme becerilerini arttırmaya yönelik eğitimler düzenlenebilir.

Sadece yöneticilerin duygu yönetimi becerisine sahip olmaları beklenemeyebilir. Öğretmenler de yönetime ve işe karşı önyargılı olmayabilir, iş birliği içinde hareket edebilir, empati kurabilir, duygularını tanıyıp kontrol edebilir, duygularını ve beklentilerini yöneticilere iletebilir, kendini geliştirmeye açık olabilir. Yönetici atamaları ve okul denetimlerinde duygusal yönetim performansını ölçen testler uygulanabilir.

KAYNAKÇA

- Bellocchi A. (2018). Early career science teacher experiences of social bonds and emotion management. *Journal of Research in Science Teaching*, 56, 322–347.
- Berkovich I. & Eyal O. (2018). Principals' emotional support and teachers' emotional reframing: The mediating role of principals' supportive communication strategies. *Psychol Schs*, 55(7), 867–879.
- Demir, G. (2018). *Kişilerarası iletişimde duygu yönetiminin rolü: Öğretmen-öğrenci iletişimi üzerine bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Fujita, K. (2011). On conceptualizing self-control as more than the effortful inhibition of impulses. *Personality and Social Psychology Review* 15(4) 352–366.
- Gündüz, M. ve Altınbaş, Ş. (2018). Türk sinemasında eğitim içerikli filmlerde okul yöneticisi tasviri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, 9 (18), 54-74.
- Güngör, A. (2019). *Okul yöneticilerinin duygu yönetimi yeterlilikleri ile öğretmenlerin motivasyon düzeyleri arasındaki ilişki*. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Hershey-Freeman, V. (2008). *The Impact of Movies On Public Perceptions Of Educational Leaders: The Perpetuation of Stereotypes And Primordial Archetypes*. The Faculty of the Graduate School of Texas A&M University.
- http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_11/19102555_2018_Haziran_Mesleki_YalYYma_ProgramY_e ki.pdf
- İşeri, B. (2019). *Üniversite öğretim elemanlarının duygu yönetimi yeterlilikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- Kervancı, F. (2008). *Büro çalışanlarının duygu yönetimi yeterlilik düzeylerinin geliştirilmesinde duygu yönetimi eğitimi programının etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Novello, M. A. (1994). *The school administrator in popular film*. Doctoral Thesis, Drake University, Iowa.
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1)
- Pişkin, M. (1989). Empati, kaygı ve çatışma eğilimi arasındaki ilişki. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 22(2), 775-784.
- Sarpkaya, R., Yengin Sarpkaya, P., Yılmaz, T. ve Altun, B. (2016). *Öğretim elemanlarına yönelik ödüllendirme uygulamaları*. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi KEFAD*, 17(2), 473-493.
- Söğüt, Ö. (2018). *Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Yönetim Süreçleri Açısından Okul Müdürlerinin Duygu Yönetimi Davranışları ile Öğretmenlerin İş Doyumu Arasındaki*
- Tetik, S. ve Akkaya, B. (2018). Üniversite gençlerinin duygu yönetim becerileri üzerine bir araştırma. *social Sciences Research Journal*, 7(4), 99-121
- Tortop, S. H. ve Topal, M. (2016). Film incelemesi: Little Man Tate Filmi'nin üstün yetenekliler eğitimi açısından incelenmesi. *Üstün Zekâlılar Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi*, 3(1), 61-65.
- Töremen, F. ve Çankaya, İ. (2008). Yönetimde etkili bir yaklaşım: Duygu yönetimi. *Kuramsal Eğitimbilim*, 1(1), 33-47.
- Wolfrom, K. J. (2010). *Reel principals: A descriptive content analysis of the images of school principals depicted in movies from 1997-2009*. Doctoral Thesis, Indiana University of Pennsylvania.
- Yaylacı, Ö. G. (2006). *Kariyer Yaşamında Duygusal Zekâ*, İstanbul: Hayat Yayınları.
- Yengin Sarpkaya, P. (2021). Okul müdürü olmanın anlamı üzerine bir olgubilim çalışması. *OPUS- Uluslararası Toplum Araştırma Dergisi*, 17(35), 1785-1822.
- Yengin Sarpkaya, P. ve Gören, T. (2014). İlköğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri (Aydın ili örneği). *Eğitim Bilimleri Dergisi*. 40, 69-87.
- Yıldırım, N., Tüzel, M. ve Yıldırım, V.Y. (2016). Aamir Khan Filmlerinin Eğitimsel Açından İncelenmesi: 3 Idiots (3 Aptal) ve Taare Zameen Par (Her Çocuk Özeldir) Üzerine Nitel Bir Değerlendirme. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 36, 210-244.
- Yüksel, A. A. N. (2015). *Kültürel Bir Ürün Olarak Türkiye'de Sinema Filmlerinde Okul, Öğretmen ve Öğrenci Temsilleri*. Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi, Eskişehir.

Makale Geçmiři	<i>Geliř:</i> 30.04..2021	<i>Kabul:</i> 26.05.2022	<i>Yayın:</i> 31.05.2022
Makale Türü	Araştırma Makalesi		
Önerilen Atıf	Toptaş, A. & Ulutaş, M., (2022). Eğitim içerikli filmlerdeki yöneticilerin duygu yönetimi. <i>Journal of Research in Education and Teaching</i> . 11 (2), ss. 62-75.		